

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Затверджую:

Ректор Академії, професор

В.І. Аранчій

«20» листопада 2017 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ
для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного
рівня молодшого спеціаліста**

спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / напряму
підготовки 6.030509 «Облік і аудит» ступеня вищої освіти
«Бакалавр» на 2018 рік

ПОЛТАВА – 2017

Програму підготували викладачі факультету обліку та фінансів:

Дорогань-Писаренко Л. О.	декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент; професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень
Канцедал Н. А.	к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку
Пономаренко О. Г.	к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку
Романченко Ю. О.	к.е.н., доцент, доцент кафедри організації обліку і аудиту
Лега О. В.	к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, голова науково-методичної ради спеціальності «Облік і оподаткування»

Розглянуто і затверджено науково-методичною радою спеціальності «Облік і оподаткування» (протокол № 3 від 26 жовтня 2017 р.)

Голова науково-методичної ради,
к.е.н., доцент

_____ О. В. Лега

ВСТУП

Головним завданням фахових випробувань є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з комплексу фахових навчальних дисциплін.

Для вступників спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за СВО «Бакалавр» (з нормативним терміном навчання на 2(3) курс та зі скороченим терміном навчання) цей комплекс включає дисципліни:

- Бухгалтерський облік;
- Фінансовий облік;
- Облік і звітність у бюджетних установах.

При складанні вступних фахових випробувань вступники повинні відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста з обліку і оподаткування показати високу фундаментальну та фахову підготовку з дисциплін обліково-контрольного профілю.

Молодший спеціаліст з бухгалтерського обліку згідно з освітньо-кваліфікаційною характеристикою повинен мати ряд умінь і виконувати типові завдання діяльності:

1. Складання, приймання, перевірка та бухгалтерське оброблення документів, ведення синтетичного й аналітичного обліку.
2. Дотримання законів України та інших нормативних актів, що регулюють господарську діяльність підприємств.
3. Організація бухгалтерського обліку та звітності.
4. Організація роботи матеріально-відповідальних осіб.
5. Дотримання правил зберігання бухгалтерських документів і організація архіву підприємства.
6. Організація зовнішньоекономічних відносин.
7. Реформування і запровадження бізнесу на підприємствах
8. Організація дій з метою попередження або зменшення ступеня ймовірного пошкодження.
9. Організація дотримання вимог безпеки та гігієни праці.
10. Контроль за дотриманням нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та збереженням і ефективним використанням ресурсів підприємства.
11. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.
12. Урахування основних економічних законів у процесі професійної діяльності та інші.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВСТУПНИХ ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ

Вступні фахові випробування для вступників передбачають виконання тестових завдань, які об'єктивно визначають їх рівень підготовки.

Тестова перевірка знань з дисциплін, які вивчалися на рівні молодшого спеціаліста. Вона охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями.

Тестові завдання закритої форми складаються з двох компонентів:

- а) запитальної (змістовної) частини;
- б) 4 відповіді.

Оцінювання здійснюється за шкалою від 50 до 100 балів (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність балів фахових вступних випробувань шкалі 50-100

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
2,00-2,06	51
2,07-2,12	52
2,13-2,18	53
2,19-2,24	54
2,25-2,30	55
2,31-2,36	56
2,37-2,42	57
2,43-2,48	58
2,49-2,54	59
2,55-2,60	60
2,61-2,66	61
2,67-2,72	62
2,73-2,78	63
2,79-2,84	64
2,85-2,90	65
2,91-2,96	66
2,97-3,02	67
3,03-3,08	68
3,09-3,14	69
3,15-3,20	70
3,21-3,26	71
3,27-3,32	72
3,33-3,38	73
3,39-3,44	74
3,45-3,50	75

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
3,51-3,56	76
3,57-3,62	77
3,63-3,68	78
3,69-3,74	79
3,75-3,80	80
3,81-3,86	81
3,87-3,92	82
3,93-3,98	83
3,99-4,04	84
4,05-4,10	85
4,11-4,16	86
4,17-4,22	87
4,23-4,28	88
4,29-4,34	89
4,35-4,40	90
4,41-4,46	91
4,47-4,52	92
4,53-4,58	93
4,59-4,64	94
4,65-4,70	95
4,71-4,76	96
4,77-4,82	97
4,83-4,88	98
4,89-4,94	99
4,95-5,00	100

Для кожного вступника передбачається 50 тестових завдань. По кожному завданню передбачається 4 варіанти відповіді, з яких вступник повинен вибрати вірну. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які вступник може набрати за виконання тестових завдань становить 100 балів.

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, які при складанні фахового вступного випробування отримали не менше 68 балів.

Тривалість вступного випробування – 1 година.

ЗМІСТ ВСТУПНИХ ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ В РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1. Бухгалтерський облік

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика.

Поняття господарського обліку, основні передумови його виникнення та розвитку. Види господарського обліку. Бухгалтерський облік, його мета, завдання та функції. Принципи бухгалтерського обліку. Вимірники бухгалтерського обліку. Якісні параметри (характеристики) облікової інформації. Державне регулювання бухгалтерського обліку.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Поняття «предмет бухгалтерського обліку», його характеристика. Об'єкти і суб'єкти бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Прийоми первинного спостереження. Прийоми вартісного вимірювання. Прийоми поточного групування і систематизації. Прийоми підсумкового узагальнення.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Сутність і побудова бухгалтерського балансу. Структура балансу. Вплив господарських операцій на баланс. Порядок читання та аналізу балансу.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку, подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст і будова. Метод подвійного запису. Синтетичні й аналітичні рахунки, їх взаємозв'язок. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Принципи класифікації бухгалтерських рахунків. Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням та структурою. План рахунків бухгалтерського обліку.

Тема 6. Документування, інвентаризація

Документи як джерело первинної інформації. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Організація документообороту. Інвентаризація в системі первинного обліку.

Тема 7. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Сутність та значення вартісної оцінки. Оцінка об'єктів обліку. Калькулювання у системі бухгалтерського обліку.

Тема 8. Облік основних господарських процесів

Методологічні засади обліку господарських процесів. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів.

Тема 9. Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Облікові регістри та їх класифікація. Техніка облікової реєстрації. Способи виправлення помилок в облікових регістрах. Форми бухгалтерського обліку. Бухгалтерська звітність.

Тема 10. Облік основних засобів

Поняття основних засобів, їх класифікація та оцінка. Облік наявності і надходження основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Облік витрат на ремонт основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Інвентаризація основних засобів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

Поняття нематеріальних активів та завдання їх обліку. Облік надходження і наявності нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.

Тема 12. Облік виробничих запасів

Поняття виробничих запасів та завдання їх обліку. Первинний облік виробничих запасів. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів. Інвентаризація запасів.

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Поняття грошових коштів і розрахунків та завдання їх обліку. Облік касових операцій. Облік операцій на рахунках в банках. Поняття і класифікація дебіторської заборгованості. Облік дебіторської заборгованості. Резерв сумнівних боргів.

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

Економічний зміст та класифікація інвестицій. Поняття фінансових інвестицій. Синтетичний і аналітичний облік фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій.

Тема 15. Облік власного капіталу

Власний капітал, критерії визнання та види. Облік формування статутного (zareestrovano) капіталу. Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокрытих збитків). Облік неоплаченого та вилученого капіталу.

Тема 16. Облік зобов'язань

Зобов'язання, їх класифікація та оцінка. Облік розрахунків з постачальниками та підрядчиками. Облік кредитів. Облік розрахунків з бюджетом.

Тема 17. Облік праці, її оплати та розрахунків за страхуванням

Поняття та структура заробітної плати. Облік зобов'язань за розрахунками з оплати праці. Облік зобов'язань за розрахунками за єдиним соціальним внеском.

Тема 18. Облік витрат діяльності

Витрати підприємства, критерії визнання, класифікація. Облік витрат за елементами. Облік витрат операційної діяльності. Облік витрат фінансової та інвестиційної діяльності.

Тема 19. Облік доходів та фінансових результатів діяльності

Доходи від діяльності підприємства, критерії їх визнання і класифікація. Облік доходів від реалізації. Облік інших операційних доходів. Облік доходу від участі в капіталі. Облік інших доходів. Порядок визначення фінансових результатів підприємства за видами діяльності.

Тема 20. Фінансова звітність підприємства

Поняття та мета фінансової звітності. Склад, форми та порядок подання фінансової звітності. Побудова та порядок складання форм фінансової звітності.

Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу

Критерії визнання підприємства суб'єктом малого підприємництва. Форми бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу. Особливості оподаткування підприємств малого бізнесу. Облік активів, капіталу та зобов'язань на підприємствах малого бізнесу. Використання рахунків 8-го класу для обліку витрат на підприємствах малого бізнесу. Особливості обліку витрат на підприємствах малого бізнесу за видами діяльності. Види облікових регістрів спрощеної форми обліку підприємствах малого бізнесу. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва.

Тема 22. Міжнародні стандарти фінансової звітності

Значення МСФЗ у забезпеченні гармонізації фінансової звітності. Діяльність Комітету з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та організація його діяльності. Загальна характеристика і принципи побудови Міжнародних стандартів фінансової звітності. Зміст і структура фінансової звітності за міжнародними стандартами. Облік довгострокових активів відповідно до МСФЗ. Облік запасів відповідно до МСФЗ. Облік власного капіталу та зобов'язань відповідно до МСФЗ. Облік доходів, витрат і фінансових результатів відповідно до МСФЗ.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку / В. С. Білоусько, М. І. Беленкова. – К. : Мета, 2002. – 240 с. **(72 прим. Шифр 65.052 Б61).**
2. Бухгалтерський облік в Україні / [Хом'як Р. Л., Лемішовський В. І, Мороз А. С., Воськало В. І.] ; вид. 5-е, доп. і переробл. – Львів : Інтелект-Захід, 2006. – 1088 с.
3. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : [підручник] / [Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Панченко Л. Г. та ін.] ; 3 вид., перероб. і доп. – К. : Алерта, 2006. – 880 с. **(150 прим. Шифр 65.052.9 (4 Укр)32 Б 94)**
4. Бухгалтерський облік у документах : навч. посіб. [для студ. вищ. навч.

закл.] / Міністерство освіти і науки України / Л. М. Чернелевський (ред.). – К. : Пектораль, 2005. – 396 с.

5. Бухгалтерський облік у сільському господарстві в первинних документах і проводках / [Гаврилюк В. М., Бірюкова О. О., Огійчук М. Ф. та ін.]. – Харків : Фактор, 2008. – 464 с.

6. Бухгалтерський облік : [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни] / [Кужельний М. В., Коцупатрий М. М., Кірданов М. Г. та ін.]. – К. : КНЕУ, 2005. – 218 с.

7. Бухгалтерський облік : історичний аспект: [результати дис. досліджень Житомирської наук. бухгалтерської школи] / [наук. ред. Ф. Ф. Бутинець]. – Житомир : ЖДТУ, 2006. – 619 с.

8. Бухгалтерський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / [Партич Г. О., Загородній А. Г., Корягін М. В., Хом'як Р. Л., Височан О. С.]. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. – 246 с.

9. Бухгалтерський фінансовий облік в сільськогосподарських підприємствах / [наук. ред. М. Г. Михайлов]. – К. : ЦУЛ, 2008. – 472 с. **(100 прим. Шифр 65.052. 9 (4 Укр)32 Б 91).**

10. Бухгалтерський фінансовий облік : [підручник] / [наук. ред. Ф. Ф. Бутинець]. – Житомир : ПП «Рута», 2005. – 756 с. **(100 прим. Шифр 65.052 Б 94).**

11. Гарасим П. М. Бухгалтерський облік за журнально-ордерною формою рахівництва / П. М. Гарасим. – Тернопіль : Астон, 2003. – 296 с. **(1 прим. Шифр 65.052 Г 20).**

12. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні : аналіз стану та перспективи розвитку / С. Ф. Голов. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.

13. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : [практ. посіб.] / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.

14. Гура Н. О. Облік на підприємствах малого бізнесу : [навч. посібник] / Гура Н. О., Мельник Т. Г., Моторина Т. М. – К. : Знання, 2007. – 310 с.

15. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки : [навч. посібник] / Даньків Й. Я., Лучко М. Р., Остап'юк М. Я. ; 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 243 с.

16. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік : [підручник] / Й. Я. Даньків, М. Я. Остап'юк. – К. : Знання, 2007. – 469 с.

17. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики : [навч. посібник] / А. Г. Загородній, Г. О. Партич ; 3-тє вид., переробл. і доп. – К. : Товариство «Знання» КОО, 2004. – 377 с.

18. Кім Г. Бухгалтерський облік : первинні документи і порядок їх заповнення / Г. Кім. – К. : ЦУЛ, 2004. – 440 с. **(250 прим. Шифр 65.052 К 40).**

19. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика : [навч. посібник] / В. С. Лень ; 2 вид. – К. : Учбова література, 2006. – 556 с. **(50 прим. Шифр 65.052 Л 46).**

20. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підруч. [для студ. вищ. навч.

закл.] / О. В. Лишиленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 632 с.

21.Маренич Т. Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях : підручник [для студ. вищ. навч. закладів] / Т. Г. Маренич. – Харків : ХДТУСГ, 2003. – 698 с. (100 прим. 65.052.9 (4 Укр)**32 М 25**).

22.Облік сільськогосподарської діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл., які навч. за освіт.-проф. програмою бакалавра зі спец. «Облік і аудит»] / [Лузан Ю. Я., Жук В. М., Гаврилюк В. М. та ін.]. – К. : Юр-Агро-Веста, 2007. – 368 с. (**25 прим. Шифр В. 016**).

23.Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у сільському господарстві України : [підручник] / Плаксієнко В. Я., Пісьмаченко Л. М., Рябий Є. І. – Дніпропетровськ : ДДАУ, 2005. – 490 с. (**150 прим. Шифр 65.052.9 (4 Укр)**32 П 37****).

24.Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : [навч. посібник] / В. В. Сопко. – К. : КНЕУ, 2006. – 526 с.

25.Сук Л. К. Бухгалтерський облік : [навч. посіб.] / Л. К.Сук, П. Л. Сук; 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 507 с.

26.Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : [підручник] / Н. М. Ткаченко ; вид. 3-тє, доп. і перероб. – К. : Алерта, 2008. – 925 с. (**50 прим. Шифр 65.052 Т 48**).

2. Фінансовий облік

Тема 1.Основи побудови фінансового обліку

Облік: сутність, призначення, види та принципи. Правове регулювання обліку в Україні. Загальні засади відображення господарських операцій у фінансовому обліку. Організація обліку на підприємстві.

Тема 2. Облік грошових коштів

Економічна сутність грошового обігу та розрахунків. Касові операції: загальний порядок ведення, документування, відображення на рахунках обліку. Засоби обмеження готівкового обігу в Україні. Грошові кошти на рахунках підприємства у банках: загальні засади організації безготівкового обігу, документування, відображення на рахунках обліку. Характеристика рахунків з обліку інших грошових коштів. Розкриття інформації про готівкові грошові кошти у фінансовій звітності. Автоматизація обліку готівкових операцій

Тема 3. Облік фінансових інвестицій

Визнання, класифікація та оцінка фінансових інвестицій. Відображення господарських операцій з фінансовими інвестиціями на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності. Автоматизація обліку поточних фінансових інвестицій.

Тема 4. Облік дебіторської заборгованості

Визнання, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за товарними операціями. Облік поточної дебіторської заборгованості за нетоварними операціями. Облік резерву сумнівних боргів. Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Розкриття

інформації про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності. Автоматизація обліку дебіторської заборгованості.

Тема 5. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів

Економічна сутність, визнання і оцінка необоротних матеріальних активів. Документування господарських операцій з обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Облікове відображення операцій з руху основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Облік зносу, амортизації основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Розкриття інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи у фінансовій звітності. Автоматизація обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Тема 6. Облік нематеріальних активів

Визнання, класифікація і оцінка нематеріальних активів. Документування господарських операцій з обліку нематеріальних активів. Характеристика рахунків обліку нематеріальних активів. Облік капітальних інвестицій у придбання (створення) нематеріальних активів. Облік операцій з руху нематеріальних активів. Розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності. Автоматизація обліку нематеріальних активів.

Тема 7. Облік виробничих запасів

Сутність, класифікаційні групи, визнання та оцінка виробничих запасів. Організація аналітичного (складського) обліку виробничих запасів. Документування операцій з руху виробничих запасів. Синтетичний облік виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Розкриття інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності. Автоматизація обліку виробничих запасів.

Тема 8. Облік витрат виробництва

Економічний зміст, класифікація, визнання витрат. Облік витрат виробництва та загальновиробничих витрат. Групування витрат за економічними елементами. Розкриття інформації про витрати у фінансовій звітності. Автоматизація обліку витрат. Економічний зміст та особливості визнання витрат майбутніх періодів. Документування та відображення витрат майбутніх періодів на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про витрати майбутніх періодів у фінансовій звітності. Автоматизація обліку витрат майбутніх періодів.

Тема 9. Облік короткострокових зобов'язань

Визнання, класифікація та оцінка короткострокових зобов'язань. Документування короткострокових зобов'язань. Облік короткострокових кредитів та поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік відсотків за кредитами банку. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік короткострокових векселів. Документування фактів виникнення й погашення короткострокових

зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків за іншими операціями. Облік розрахунків з іншими кредиторами. Розкриття інформації про короткострокові зобов'язання у фінансовій звітності підприємства.

Тема 10. Облік довгострокових зобов'язань

Визнання, класифікація та оцінка довгострокових зобов'язань. Документування довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових кредитів. Облік заборгованості за облігаціями, фінансовою орендою. Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань. Облік фінансової допомоги на поворотній та безповоротній основі. Розкриття інформації про довгострокові зобов'язання у фінансовій звітності підприємства.

Тема 11. Облік праці та її оплати

Економічний зміст оплати праці, її форми і системи. Облік спискового складу працівників та робочого часу. Складові фонду оплати праці. Документування праці та розрахунку її оплати. Облік нарахування оплати праці. Облік утримань з оплати праці та депонентів. Розкриття інформації про заборгованість з оплати праці у фінансовій звітності підприємства.

Тема 12. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів

Економічний зміст податків та обов'язкових платежів до фондів соціального страхування. Документування розрахунків за податками та платежами до фондів соціального страхування та забезпечення. Облік розрахунків за прямими податками. Облік розрахунків за непрямими податками. Облік розрахунків за іншими податками, зборами та платежами. Облік розрахунків за єдиним соціальним внеском. Облік розрахунків з фондами соціального страхування. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом за податками та внесками до фондів у фінансовій звітності.

Тема 13. Облік доходів і витрат

Визнання, класифікація та оцінка витрат за видами діяльності. Визнання, класифікація та оцінка доходів за видами діяльності. Документування фактів здійснення витрат та отримання доходів. Облік витрат виробництва, методи калькулювання собівартості продукції. Облік витрат за видами діяльності. Облік доходів за видами діяльності. Розкриття інформації про доходи і витрати у фінансовій звітності підприємства.

Тема 14. Облік фінансових результатів діяльності підприємства

Порядок закриття операційних та результативних рахунків та визначення фінансових результатів за видами діяльності. Облік фінансових результатів у розрізі видів діяльності. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) та його використання. Розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства.

Тема 15. Облік власного капіталу

Економічний зміст та класифікація власного капіталу підприємств. Процедура формування статутного та пайового капіталу підприємств. Документування операцій з власним капіталом. Облік статутного та пайового капіталу та розрахунків з учасниками. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік забезпечень зобов'язань. Облік цільового фінансування. Облік страхових резервів. Розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності підприємства.

Тема 16. Фінансова звітність підприємства

Поняття про систему звітності підприємства та її користувачів. Підготовчі роботи до складання фінансової звітності підприємства. Склад статей та формування Балансу. Склад статей та формування Звіту про фінансові результати. Склад статей та формування Звіту про рух грошових коштів. Склад статей та формування Звіту про власний капітал. Склад статей та формування приміток до фінансової звітності з додатками до них. Взаємоув'язка показників звітності.

Список рекомендованої літератури та internet-ресурсів¹

1. Актуальні питання бухгалтерського обліку / [наук. ред. Д. М. Фесенко]. – Полтава : Камелот, 2006. – 500 с. **(450 прим. Шифр 65.052(4 Укр)32 А 43).**
2. Аранчій В. І. Податкова система (за кредитно-модульною системою): [навч. посібник] / Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В. – Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2008. – 378 с.
3. Бабіч В. В. Фінансовий облік (облік активів) : [навч. посіб.] / Бабіч В. В., Сагова С. В. – К. : КНЕУ, 2007. – 288 с.
4. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку / В. С. Білоусько, М. І. Беленкова. – К. : Мета, 2002. – 240 с. **(72 прим. Шифр 65.052 Б61).**
5. Братчук Л. М. Облік орендних операцій в сільськогосподарських підприємствах / Л. М. Братчук. – К. : ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2006. – 254 с.
6. Бухгалтерський облік в Україні / [Хом'як Р. Л., Лемішовський В. І., Мороз А. С., Воськало В. І.] ; вид. 5-е, доп. і переробл. – Львів : Інтелект-Захід, 2006. – 1088 с.
7. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : [підручник] / [Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Панченко Л. Г. та ін.] ; 3 вид., перероб. і доп. – К. : Алерта, 2006. – 880 с. **(150 прим. Шифр 65.052.9 (4 Укр)32 Б 94)**
8. Бухгалтерський облік у документах : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Міністерство освіти і науки України / Л. М. Чернелевський (ред.). – К. : Пектораль, 2005. – 396 с.

¹ За наявності літератури з обліку, контролю, аудиту в бібліотеці ПДАА після бібліографічного опису джерела наведена кількість примірників та шифр. Перелік шифрів не є вичерпним та постійно поповнюється

9. Бухгалтерський облік у сільському господарстві в первинних документах і проводках / [Гаврилук В. М., Бірюкова О. О., Огійчук М. Ф. та ін.]. – Харків : Фактор, 2008. – 464 с.
10. Бухгалтерський облік : [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни] / [Кужельний М. В., Коцупатрий М. М., Кірданов М. Г. та ін.]. – К. : КНЕУ, 2005. – 218 с.
11. Бухгалтерський облік : історичний аспект: [результати дис. досліджень Житомирської наук. бухгалтерської школи] / [наук. ред. Ф. Ф. Бутинець]. – Житомир : ЖДТУ, 2006. – 619 с.
12. Бухгалтерський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / [Партич Г. О., Загородній А. Г., Корягін М. В., Хом'як Р. Л., Височан О. С.]. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. – 246 с.
13. Бухгалтерський фінансовий облік в сільськогосподарських підприємствах / [наук. ред. М. Г. Михайлов]. – К. : ЦУЛ, 2008. – 472 с. **(100 прим. Шифр 65.052. 9 (4 Укр)32 Б 91).**
14. Бухгалтерський фінансовий облік : [підручник] / [наук. ред. Ф. Ф. Бутинець]. – Житомир : ПП «Рута», 2005. – 756 с. **(100 прим. Шифр 65.052 Б 94).**
15. Ватуля І. Д. Податки, збори, платежі / Ватуля І. Д., Ватуля М. І., Рибалко Л. В. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 352 с.
16. Вербило О. Ф. Управлінський облік : [навч. посібник] / Вербило О. Ф., Коробова Н. М., Ярошинський В. М. ; видання 2-ге, переробл. і доп. – К. : НАУ, 2008. – 456 с.
17. Гарасим П. М. Бухгалтерський облік за журнально-ордерною формою рахівництва / П. М. Гарасим. – Тернопіль : Астон, 2003. – 296 с. **(1 прим. Шифр 65.052 Г 20).**
18. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні : аналіз стану та перспективи розвитку / С. Ф. Голов. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
19. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : [практ. посіб.] / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.
20. Голов С. Ф. Управлінський облік : підруч. [для студ. вищих навч. закл. за спец. «Облік і аудит»] / С. Ф. Голов ; 2. вид. – К. : Лібра, 2004. – 703 с.
21. Грабова Н. М., Добровський В. М. Бухгалтерський облік у торгівлі : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / Н. М. Грабова, В. М. Добровський. – К. : А.С.К., 2004. – 794 с.
22. Гура Н. О. Облік на підприємствах малого бізнесу : [навч. посібник] / Гура Н. О., Мельник Т. Г., Моторина Т. М. – К. : Знання, 2007. – 310 с.
23. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки : [навч. посібник] / Даньків Й. Я., Лучко М. Р., Остап'юк М. Я. ; 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 243 с.
24. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік : [підручник] / Й. Я. Даньків, М. Я. Остап'юк. – К. : Знання, 2007. – 469 с.
25. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики :

[навч. посібник] / А. Г. Загородній, Г. О. Партин ; 3-тє вид., переробл. і доп. – К. : Товариство «Знання» КОО, 2004. – 377 с.

26. Кім Г. Бухгалтерський облік : первинні документи і порядок їх заповнення / Г. Кім. – К. : ЦУЛ, 2004. – 440 с. **(250 прим. Шифр 65.052 К 40).**

27. Котенко Л. М. Облік, аудит і аналіз нематеріальних активів : сучасний стан, проблеми, тенденції розвитку : [монографія] / Л. М. Котенко, Т. В. По-льова. – Харків, 2008. – 175 с.

28. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика : [навч. посібник] / В. С. Лень ; 2 вид. – К. : Учбова література, 2006. – 556 с. **(50 прим. Шифр 65.052 Л 46).**

29. Лень В. С. Управлінський облік : [навч. посібник] / В. С. Лень. ; 2 вид., випр. – К. : Знання-Прес, 2006. – 317 с.

30. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Лишиленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 632 с.

31. Лишиленко О. В. Бухгалтерський управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / О. В. Лишиленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 253 с.

32. Лишиленко О. В. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник [для студ. вищих навч. закл.] / О. В. Лишиленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 528 с. **(101 прим. Шифр 65.052 Л 67).**

33. Маренич Т. Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях : підручник [для студ. вищ. навч. закладів] / Т. Г. Маренич. – Харків : ХДТУСГ, 2003. – 698 с. (100 прим. 65.052.9 **(4 Укр)32 М 25).**

34. Облік міжнародних операцій : [підручник] / [Кузьмінський Ю. А., Козак В. Г., Лук'яненко Л. І., Небильцова О. В.]. – К. : КНЕУ, 2006. – 332 с.

35. Облік основних засобів в ринкових умовах : [навч. посіб.] / [Лузан Ю. Я., Жук В. М., Дем'яненко М. Я. та ін.]. – К. : ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2007. – 256 с.

36. Облік сільськогосподарської діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл., які навч. за освіт.-проф. програмою бакалавра зі спец. «Облік і аудит»] / [Лузан Ю. Я., Жук В. М., Гаврилюк В. М. та ін.]. – К. : Юр-Агро-Веста, 2007. – 368 с. **(25 прим. Шифр В. 016).**

37. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у сільському господарстві України : [підручник] / Плаксієнко В. Я., Пісьмаченко Л. М., Рябий Є. І. – Дніпропетровськ : ДДАУ, 2005. – 490 с. **(150 прим. Шифр 65.052.9 (4 Укр)32 П 37).**

38. Свідерський Є. І. Облік діяльності суб'єктів малого підприємництва : [навч. посібник] / Є. І. Свідерський, Д. Є. Свідерський. – К. : КНЕУ, 2008. – 472 с.

39. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : [навч. посібник] / В. В. Сопко. – К. : КНЕУ, 2006. – 526 с.

40. Сук Л. К. Бухгалтерський облік : [навч. посіб.] / Л. К. Сук, П. Л. Сук; 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 507 с.

41. Сучасний облік : «Два в одному»: [наскрізний приклад побудови

податкового обліку на базі бухгалтерського] / [Войтенко Т., Кавторєва Я., Риндя А., Солошенко Л.]. – Харків : Видавничий будинок «Фактор», 2004. – 176 с.

42. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : [підручник] / Н. М. Ткаченко ; вид. 3-тє, доп. і перероб. – К. : Алерта, 2008. – 925 с. **(50 прим. Шифр 65.052 Т 48).**

43. Фінансовий облік : підручник [для студ. вищ. навч. закл., напрям «Економіка і підприємництво», спец. «Облік і аудит»] / [Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А.]. – К. : Лібра, 2005. – 976 с.

Нормативна база

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16. січ. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників № 336 від 29 груд. 2004 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» № 996-IX від 16 лип. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

4. Закон України «Про відпустки» № 504/96- ВР від 15 лист. 1996 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

5. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» № 755-IV від 15 трав. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09 лип. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» № 2240-III від 18 січ. 2001 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

8. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» № 1105-XIV від 23 верес. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

9. Закон України «Про загальнообов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття» № 1533-III від 02 бер. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

10. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08 лип. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

11. Закон України «Про оплату праці» № 108/95 ВР від 24 квіт. 1995 р.

[Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

12. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» № 22 від 21 січ. 2004 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

13. Інструкція зі статистики заробітної плати № 5 від 13 січ. 2004 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

14. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків № 69 від 11 серп. 1994 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30 лист. 1999 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

16. Конституція України № 254к/96-ВР від 28 черв. 1996 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

17. Лист Мінфіну України «Про облікову політику» № 31-34000-10-5/27793 від 21 груд. 2005 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

18. Лист Мінфіну України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» № 04230-04108 від 29 лип. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

19. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств № 132 від 18 трав. 2001 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

20. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств від № 390 від 4 черв. 2009 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

21. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку, затверджено Наказом Міністерства праці та соціальної політики України № 69 від 26 верес. 2003 р. / Ліга закон. - Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN7694.html.

22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000 : [Пер. з англ.] / За ред. С. Ф. Голова. – К. : ФПБАУ, 2001. – 1272 с.

23. Наказ Міністерства аграрної політики України «Про погодження облікової політики підприємства» № 254 від 11. квіт. 2007 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

24. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку по розрахунках із робітниками та службовцями по заробітній платі» № 144 від 22 трав. 1996 р. [Електронний ресурс] / Міністерство статистики України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

25. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07 лют. 2012 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» № 92 від 27 квіт. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» № 242 від 18 жовт. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» № 246 від 20 жовт. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» № 237 від 8 жовт. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» № 20 від 31 січ. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» № 91 від 26 квіт. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» № 559 від 30 листоп. 2001 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» № 181 від 28 лип. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» № 290 від 29 листоп. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» № 318 від 31 груд. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» № 353 від 28 груд. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» № 205 від 28 квіт. 2001 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» № 163 від 7 лип. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність» № 176 від 30 лип. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» № 193 від 10 серп. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції» № 147 від 28 лют. 2002 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» № 303 від 18 черв. 2001 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію» № 344 від 16 лип. 2001 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» № 39 від 25 лют. 2000 р. (у редакції наказу МФУ № 25 від 24 січ. 2011 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» № 601 від 28 жовт. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» № 617 від 7 листоп. 2003 р. (у редакції наказу МФУ № 1100 від 3 жовт. 2007 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» № 817 від 24 груд. 2004 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» № 412 від 19 трав. 2005 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» № 790 від 18 листоп. 2005 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» № 415 від 28 квіт. 2006 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» № 779 від 2 лип. 2007 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» № 1090 від 26 серп. 2008 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій» № 1577 від 30 груд. 2008 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
55. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 35 «Податкові різниці» № 27 від 25 січ. 2011 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
56. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, № 637 від 15 груд. 2004 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
57. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку № 88 від 24 трав. 1995 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http:// www.rada.gov.ua>.
58. Порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, постанова КМУ № 1266 від 26 верес. 2005 р. . [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
59. Порядок розрахунку середнього заробітку № 100 від 8 лют. 1995 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
60. Постанова «Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей» № 116 від 22 січ. 1996 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
61. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України № 200 від 30 трав. 2007 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
62. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, наказ Мінфіну України № 422 від 25 черв. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
63. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів № 145 від 22 трав. 1996 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
64. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів, наказ Мінфіну України № 732 від 22 лист. 2004 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
65. Про затвердження форм первинних документів для обліку основних засобів, наказ Мінстату України № 352 від 29 груд.1995 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
66. Цивільний кодекс України № 435-VI від 16 січ. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

Перелік професійних періодичних видань

1. «Актуальні проблеми економіки».
2. «Баланс».
3. «Баланс-Агро».
4. «Бухгалтерія в сільському господарстві».
5. «Бухгалтерія».
6. «Бухгалтерський облік і аудит».
7. «Вісник податкової служби України».
8. «Все для бухгалтера в торгівлі».
9. «Все про бухгалтерський облік».
10. «Галицькі контракти».
11. «Дебет-Кредит».
12. «Економіка АПК».
13. «Економіка України».
14. «Облік і фінанси АПК».
15. «Податки і бухгалтерський облік».
16. «Пропозиція».
17. «Урядовий кур'єр».
18. «Фінанси України».
19. «Школа бухгалтера».

Список ІНТЕРНЕТ-ресурсів

1. <http://magazine.faaf.org.ua/content/section/4/35/> рубрикатор журналу «Облік і фінанси АПК»
2. library-poltava.at.ua – сайт Полтавської обласної універсальної бібліотеки ім. І.П. Котляревського
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> - сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського
4. <http://www.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України
5. www.apu.com.ua – сайт Аудиторської Палати України
6. www.vobu.com.ua – сайт газети «Все про бухгалтерський облік»
7. www.visnuk.com.ua – сайт журналу «Вісник податкової служби України»
8. www.balance.ua – сайт журналу «Баланс»
9. www.dtkr.com.ua – сайт журналу «Дебет-Кредит»

3. Облік і звітність у бюджетних установах

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в бюджетних установах

Особливості організації обліку в установах бюджетної сфери. Документування господарських операцій та основи побудови регістрів. Бухгалтерські рахунки. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ. Бюджетна класифікація: будова, роль і призначення видатків бухгалтерського обліку бюджетних установ.

Тема 2. Облік доходів і видатків

Кошторис доходів і видатків: порядок складання, розгляду та виконання. Облік доходів загального фонду. Основні принципи та порядок фінансування бюджетних установ. Фінансування за відомчою структурою. Фінансування через органи Державного казначейства України. Склад, класифікація та завдання обліку коштів спеціального фонду. Облік спеціальних коштів. Облік сум за дорученнями. Облік депозитних сум. Облік касових і фактичних видатків.

Тема 3. Облік фінансово-розрахункових операцій

Облік касових операцій. Облік безготівкових операцій. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з відшкодування завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами і кредиторами. Облік довгострокових зобов'язань. Облік розрахунків за виконані роботи та надані послуги. Облік розрахунків за податками та платежами.

Тема 4. Облік розрахунків із заробітної плати, страхування і стипендій

Завдання обліку праці та заробітної плати. Облік чисельності та складу працівників і використання робочого часу. Документальне оформлення і порядок нарахування заробітної плати, різних доплат і надбавок та виплат з розрахунку середньої зарплати. Порядок нарахування заробітної плати та утримань з неї. Аналітичний та синтетичний облік розрахунків із заробітної плати. Облік розрахунків зі стипендіатами. Організація розрахунків із заробітної плати та стипендій через банківські пластикові картки.

Тема 5. Облік необоротних активів

Поняття, класифікація та оцінка основних засобів. Документальне оформлення наявності та руху основних засобів. Аналітичний та інвентарний облік основних засобів. Облік надходження та оприбуткування основних засобів. Облік ремонту та модернізації основних засобів. Облік списання основних засобів. Облік зносу необоротних активів. Облік орендних операцій.

Тема 6. Облік нематеріальних активів

Поняття, класифікація та оцінка нематеріальних активів. Документальне оформлення наявності та руху нематеріальні активи. Облік надходження, оприбуткування та списання нематеріальних активів.

Тема 7. Облік запасів

Поняття, класифікація та оцінка запасів. Документальне оформлення наявності та руху запасів. Облік виробничих запасів. Облік тварин на вирощуванні та відгодівлі. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік матеріалів та продуктів харчування. Облік готової продукції та продукції сільськогосподарського виробництва.

Тема 8. Облік виробничих витрат

Облік витрат виробничих (навчальних) майстерень. Облік витрат підсобних (навчальних) сільських господарств. Облік витрат на НДР за договорами та розрахунків із замовниками.

Тема 9. Облік власного капіталу

Облік фондів у необоротних активах та у МШП. Облік результатів виконання кошторисів установ. Облік результатів переоцінки.

Тема 10. Облік фондів

Формування та облік фонду в необоротних активах. Формування та облік фонду у МШП.

Тема 11. Облік результатів виконання кошторису

Порядок закриття рахунків заключних оборотів та виведення фінансового результату. Облікове відображення результатів виконання кошторису

Тема 12. Інвентаризація в системі бюджетних установ

Зміст, завдання, обов'язковість та періодичність проведення інвентаризації. Інвентаризація необоротних активів. Інвентаризація матеріалів, продуктів харчування та інших матеріальних запасів. Інвентаризація молодняка тварин та тварин на відгодівлі. Інвентаризація малоцінних та швидкозношуваних предметів. Інвентаризація незавершених науково-дослідних робіт, незавершеного виробництва та незавершених капітального будівництва і капітальних ремонтів. Інвентаризація грошових коштів, цінностей і бланків суворої звітності в касі установи та розрахунків. Оформлення результатів інвентаризації та порядок регулювання інвентаризаційних різниць.

Тема 13. Звітність бюджетних установ

Основи організації бухгалтерської звітності бюджетних установ. Поняття, принципи та класифікація бухгалтерської звітності. Організація складання звітності бюджетних установ. Організація подання звітності

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Атамас П. Й. Основи обліку в бюджетних організаціях : [Навч. посібник] / П. Й. Атамас. – Центр навчальної літератури, 2003. – 284 с.
2. Бухгалтерський облік діяльності бюджетних установ : [Навч. посіб.] / [Вербіло О. Ф., Коробова Н. М., Олійник С. О., Ярошинський В. М.] / Національний аграрний ун-т. Навчально-науковий ін-т бізнесу. Економічний факультет / Ольга Федорівна Вербіло (ред.). – К. : НАУ, 2009. – 307 с.
3. Бухгалтерський облік діяльності бюджетних установ : [навч. посіб.]

/ [Вербило О. Ф., Коробова Н. М., Олійник С. О., Ярошинський В. М.] / Національний аграрний ун-т. Навчально-науковий ін-т бізнесу. Економічний факультет / Ольга Федорівна Вербило (ред.). – К. : НАУ, 2009. – 307 с.

4. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : [навч. посіб.] / [Бутинець Ф. Ф., Остапчук Т. П., Остап'юк Н. А., Сисюк С. В.] / Житомирський держ. технологічний ун-т. — 2-е вид., доп. і перероб. — Житомир : ПП «Рута», 2009. — 472 с.

5. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : [Навч. посібник] / [Бутинець Ф. Ф., Береза С. Л., Жиглей І. В. та ін.] / Житомирський держ. технологічний ун-т / Франц Францович Бутинець (ред.). – Житомир : Рута, 2004. – 448 с.

6. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : Навчальний посібник / [Бутинець Ф. Ф., Остапчук Т. П., Остап'юк Н. А., Сисюк С. В.] / 2-е вид., доп. і пероб. – Житомир : ПП «Рута». – 2006. – 472 с.

7. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 8 лип. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

8. Джога Р. Т. Облік у бюджетних установах : [Підруч.] / Джога Р. Т., Сінельник Л. М., Дунаєва М. В. / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / Роман Теодорович Джога (ред.). – К. : КНЕУ, 2006. – 480 с.

9. Дікань Л. В. Контроль в бюджетних установах : Навч.-метод. посібник [для самостійного вивчення дисципліни: для студ. вищ. навч. закладів] / Дікань Л. В., Щербаков О. І., Ольховський Ю. А. / Харківський національний економічний ун-т. – Х. : Інжек, 2007. – 208 с.

10. Золотухін О. Річна інвентаризація у бюджетних установах та організаціях // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2012. – № 43. – С. 15-26.

11. Коментар до Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 4. – С. 22 – 31.

12. Матвеева О. В. Бюджетные организации : бухгалтерский учет и налогообложение / О. В. Матвеева. – Харьков : Фактор, 2002. – 566 с.

13. Матвеева В. Усе про облік і оподаткування бюджетних організацій / Матвеева В., Замазій С., Клищенко Я. – Х. : Фактор, 2009. – 656 с.

14. Михайлов М. Г. Бухгалтерський облік у бюджетних установах / Михайлов М. Г., Телегунь М. І., Славкова О. П. / [Навчальний посібник]. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.

15. Наказ Головного управління Держказначейства України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ» № 114 від 10 груд. 1999 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

16. Наказ Головного управління Держказначейства України «Про затвердження Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ» № 90 від 30 жовт. 1998 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

17. Наказ Державного казначейства України «Про затвердження

Інструкції про кореспонденцію субрахунків бухгалтерського обліку» № 497 від 10 лип. 2000 р. зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

18. Наказ Державного казначейства України «Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету» № 495 від 25 лист. 2008 р. зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

19. Наказ Державного казначейства України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ» № 890 від 20 груд. 1999 р. зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

20. Наказ Державного казначейства України «Про затвердження Порядку касового виконання державного бюджету за видатками» № 3 від 22.01.2001 зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

21. Наказ Державного казначейства України «Про затвердження форм карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ та порядку їх складання» № 100 від 6 жовт. 2000 р. зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

22. Наказ Держказначейства України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ» № 64 від 17 лип. 2000 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

23. Наказ Держказначейства України «Про затвердження Інструкції з обліку коштів, розрахунків та інших активів бюджетних установ» № 242 від 26 груд. 2003 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

24. Наказ Держказначейства України «Про затвердження Інструкції з обліку запасів бюджетних установ» № 125 від 08 груд. 2000 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

25. Наказ Держказначейства України «Про затвердження Порядку списання кредиторської заборгованості бюджетних установ, строк позовної давності якої минув» № 73 від 08 трав. 2001 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

26. Наказ Держказначейства України «Про затвердження типової інструкції про порядок списання матеріальних цінностей з балансу бюджетних установ» № 142/181 від 10 серп. 2001 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

27. Облік у бюджетних установах : Навч. посібник / За ред. О. А. Заїнчовського, Т. М. Сторожук. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2002. – 535 с.

28. Планування, облік, звітність, контроль у бюджетних установах, дер-

жавне замовлення та державні закупівлі : [Інтегрований] / [Александров В. Т., Ворона О. І., Германчук П. К. та ін.]. – К. : АВТ, 2004. – 528 с.

29. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене Постановою правління Національного банку України № 637 від 15 груд. 2004 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» № 228 від 28 лют. 2002 р. зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

31. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи» № 59 від 26 січ. 2011 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

32. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»» № 1440 від 10 верес. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

33. Свірко С. В. Бухгалтерський облік і прийняття рішень у бюджетних організаціях / С. В. Свірко. – Київ : КНЕУ, 2000. – 185 с.

34. Свірко С. В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах : [Навч. посіб.] / С. В. Свірко / Київський національний економічний ун-т. – К. : КНЕУ, 2003. – 380 с.

35. Типова інструкція про порядок списання майна бюджетних установ, затверджена наказом Державного казначейства України № 447 від 29 лист. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

36. Ткаченко І. Т. Звітність бюджетних організацій : [Навч. посібник] / І. Т. Ткаченко. – К. : КНЕУ, 2000. – 216 с.

37. Фінансовий контроль бюджетних ресурсів : Монографія / [Мних Є. В., Кравченко Г. О., Барабаш Н. С. та ін.] / Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : Київський національний торгово-економічний університет, 2008. – 186 с.

Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль бюджетних установ : [Навч. посібник] / О. А. Шевчук / Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : КНТЕУ, 2007. – 215 с.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Критерії оцінки вступних фахових випробувань.....	4
Зміст вступних фахових випробувань в розрізі навчальних дисциплін....	6
Дисципліна «Бухгалтерський облік».....	6
Дисципліна «Фінансовий облік».....	10
Дисципліна «Облік і звітність у бюджетних установах»	22

